

בימי גשר

עוד ב-1917-1918, ואני בקבוצת נוער ציוני, שמעתי על מהרשק מפי אחיו הבוגר. ישראל השתייך לצעירי-ציון והתבלט כבר אז בפעילותו. לימים עלה ארצה, ומכתבים שהגיעו מחברי קבוצת ההכשרה שהייתי קשורה איתם סיפרו כי מהרשק הצטרף אליהם, ואף-על-פי שלא היה מיוצאי "החלוץ", וכי הוא פעיל בתוכם.

בבואי ב-1924 ירושלימה אל חברי קבוצתי, שהיוו בינתיים את קבוצת "אחדות", מצאתי את מהרשק כאחד מעמודי התווך של החברה. ולא עוד אלא שנתייחד בקו מיוחד, שאפשר ליינו בשם: "בעל-הבית של הקבוצה". אכן הוא השרה בטחון סביבו, היתה הרגשה: יש על מי להשען בשעת צרה לכלל ולפרט, עליו אפשר לסמוך.

אזכור שנה ראשונה בגשר. עבדנו יחד במטבח. חדשה בארץ, לא הייתי בטוחה ביכולתי לסדר את הכלכלה לחברים בתקציב הזעום שעמד לרשותנו, הייתי פעמים מתרגשת ואף מתייאשת: "הן אי אפשר ככה". אך מהרשק ידע להרגיע: "מילא נסתדר איך שהוא". אכן, הוא גם לא נרתע מעשות דברים שאחרים לא העיזו לעשותם. בימים שכלתה פרוסת לחם מן המטבח, פנה אלי ואמר בשקט גמור: נאכל את האווזים". אותה פרשת האווזים ראויה היא שיסופר בה. בבואנו לגשר מצאנו להקת אווזים כחולים וכחושים, ללא סימן של בשר ושומן על גופם. ברעש וצריחות היו מתרוממים ועפים על פני הירדן, שבים ופושטים בקול המון בחצר לבקש מזונם. אותו חודש שמהרשק עבד במטבח נהנו החבראי מצלי האווזים: מהרשק עשה כאן פעולה אחת שהיא כפולה: גילה דאגה לחברים ואף חיסל ענף שלא היו לו סיכויים להתקיים ולהתפתח. ומהרשק ידע גם "להסתדר" בשעת צרה. עדיין זכור לי אותו יום שנסע העגלון לטבריה וחזר ריקם: החנווני סירב לתת בהקפה, וכאן המחסן ריק ובלב מכרסם כבר היאוש. קם מהרשק, רתם את העגלה, נסע לטבריה וקיבל מאותו חנווני סרבן כל אשר ביקש: למהרשק נתן גם בהקפה.

בטחון שהיה בו דבק בכל מי שמהרשק בא אתו במגע ואותו ידע לנסוך בלב החברים בשעות חמורות של משבר חברתי, בימי האבקות עם פיק"א, ואף ברגעים של משבר אישי. רבים מאיתנו שאבו עידוד ממנו, לרבים מאיתנו מצא שביל ונתיב כחבר וכאבא, דובב עורר לגילוי-לב. היה נפשי בגישתו, וידע לכונן את השעה ולמצוא את הצורה ההולמת. רוך נפשי זה שהיה בו, נתגלה בו ביותר בשעת שירה. כמה אהב את השיר החסידי וכמה דבק בו. בשנים האחרונות סח לי פעם מקרה שאירע לו: יום אחד עבר בירושלים והנה הגיע קול שירה חסידית בוקע מאחד הבתים, שהה רגע, ואיזה כוח דחפו והתדפק על הדלת: משפחה ירושלמית מהדור הישן יושבת ושרה. אף הוא נצטרף לשרים ועשה איתם כל אותו הערב. במחי-יד הועבר לימים רחוקים, ימי הבחרות והילדות, לבית-אבא, אשר כה אהב. אותה גישה נפשית, אותו רוך, גילה מהרשק גם בשטח אחר, הוא שטח החינוך. בהיותו בשעתו רכז ועדת החינוך בגשר נכנס לפני ולפנים של הבעיות, דאג לכל, ולא רק לסידורים הטכניים. הוא ידע לתכנן ולראות לפרטים. אף הוא קשר קשרים עם הילדים. קבוצה ראשונה של ילדינו – כמה קירב אותם והתקרב אליהם. להם סיפר, באזניהם שר, ואיתם שיחק. הוא האמין בהם ובעתידם, כשם שהאמין בימים הראשונים כשסיקלנו שדות בגשר, כי נקים משק גדול, משק לתפארת. באמונתו זו חי ופעל, ואמונה זו יצק בלב חברים רבים.

רחל בובשובר